

הוכן מתוכנת תורת אמת, מותר להפיץ בכפוף לתנאי רשיון - [CC BY-NC-SA 2.5](#) אסור
בשימוש מסחרי

וספרי ויקיטקסט תחת רשיון [GNU Free Doc. License](#)
בס"ד - כל הזכויות שמורות (c) ל' פנחס ראובן שליט"א

משנה - ביכורים

[פרק א](#) • [פרק ב](#) • [פרק ג](#) • [פרק ד](#)

פרק א

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#) [משנה ז](#)
[משנה ח](#) [משנה ט](#) [משנה י](#) [משנה יא](#)

פרק ב

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#) [משנה ז](#)
[משנה ח](#) [משנה ט](#) [משנה י](#) [משנה יא](#)

פרק ג

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#) [משנה ז](#)
[משנה ח](#) [משנה ט](#) [משנה י](#) [משנה יא](#) [משנה יב](#)

פרק ד

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#)

[ז](#)

[פרק](#)

[ז](#)

[משנה](#)

-

[א](#)

[פרק](#)

יש מביאין בפורים וקורין, מביאין ולא קורין, ויש שאינן מביאין. אלו
שאינן מביאין, הנוטע לתוך שלו והבריך לתוך של יחיד או של רבים, וכן
המבריך מתוך של יחיד או מתוך של רבים לתוך שלו. הנוטע לתוך שלו
והבריך לתוך שלו, ודרך היחיד ודרך הרבים באמצע, הרי זה אינו מביא.
רבי יהודה אומר, כזה מביא:

פרק א - משנה ב

מאיזה טעם אינו מביא, משום שנאמר, ראשית בפורי אדמתך (שמות כג),
עד שיהו כל הגדולין מאדמתך. האריסין והחכורות והסקריקון והגזלן,
אין מביאין מאותו הטעם, משום שנאמר, ראשית בפורי אדמתך:

פרק א - משנה ג

אין מביאין בפורים חוץ משבעת המינים. לא מתמרים שבהרים, ולא
מפרות שבעמקים, ולא מזיתי שמן שאינם מן המבחר. אין מביאין
בפורים קדם לעצרת. אנשי הר צבועים הביאו בפוריהם קדם לעצרת, ולא
קבלו מהם, מפני הכתוב שבתורה (שמות כג) וחג הקציר בפורי מעשיך אשר
תזרע בשדה:

פרק א - משנה ד

אלו מביאין ולא קורין, הגר מביא ואינו קורא, שאינו יכול לומר אשר
נשבע ה' לאבותינו לתת לנו (דברים כו). ואם היתה אמו מישראל (ד), מביא
וקורא. וכשהוא מתפלל בינו לבין עצמו, אומר, אלהי אבות ישראל.
וכשהוא בבית הכנסת, אומר, אלהי אבותיכם. ואם היתה אמו מישראל,
אומר, אלהי אבותינו:

פרק א - משנה ה

רבי אליעזר בן יעקב אומר, אשה בת גרים לא תנשא לכהנה, עד שתהא אמה מישראל. אחד גרים ואחד עבדים משחררים, ואפלו עד עשרה דורות [ה], עד שתהא אמן מישראל. האפוטרופוס והשליח והעבד והאשה וטמטום ואנדרוגיגוס, מביאין ולא קורין, שאינן יכולין לומר (דברים כו) אשר נתתה לי ה':

פרק א - משנה ו

הקונה שתי אילנות בתוך של חברו, מביא ואינו קורא. רבי מאיר אומר, מביא וקורא. יבש המעין, נקצץ האילן, מביא ואינו קורא. רבי יהודה אומר, מביא וקורא. מעצרת ועד הקג, מביא וקורא. מן הקג ועד חנכה, מביא ואינו קורא. רבי יהודה בן בתירא אומר, מביא וקורא:

פרק א - משנה ז

הפריש [ט] בכוריו ומכר שדהו, מביא ואינו קורא. והשני, מאותו המין אינו מביא, ממין אחר, מביא וקורא. רבי יהודה אומר, אף מאותו המין מביא וקורא:

פרק א - משנה ח

הפריש בכוריו, נבזזו, נמקו, נגנבו, אבדו, או שנטמאו, מביא אחרים תחתיהם ואינו קורא. והשניים אינם חביבים עליהם חמש. נטמאו בעזרה,

פרק א - משנה ט

ומנין שהוא חזב באחריותו עד שיביא להר הבית, שנאמר (שמות כג) ראשית בכורי אדמתך תביא בית ה' אלהיך, מלמד שחזב באחריותם עד שיביא להר הבית. הרי שהביא ממין אחד וקרא, וחזר והביא ממין אחר, אינו קורא:

פרק א - משנה י

ואלו מביאין וקורין, מן העצרת ועד החג, משבעת המינים, מפרות שפוקים, מתמרות שבעמקים, ומזיתי שמו, מעבר הירדן. רבי יוסי הגלילי אומר, אין מביאין בכורים מעבר הירדן, שאינה ארץ זבת חלב ודבש:

פרק א - משנה יא

הקונה שלשה אילנות בתוך של חברו, מביא וקורא. רבי מאיר אומר, אפלו שנים. קנה אילו וקרקעו, מביא וקורא. רבי יהודה אומר, אף בעלי אריסות וחקורות [יז], מביאין וקורין:

פרק ב

פרק ב - משנה א

התְרוּמָה וְהַבְכוּרִים, חֲנִיבִים עָלֶיהֶן מִיְתָה וְחֶמֶשׁ, וְאַסּוּרִים לְזָרִים, וְהֵם נִכְסֵי כֶהֱן, וְעוֹלִין בְּאֶחָד וּמֵאָה, וְטְעוּנִין רְחִיצַת יָדַיִם וְהָעֶרֶב שֶׁמֶשׁ. הָרִי אֱלוּ בְתֵרוּמָה וּבְכוּרִים, מֵה שְׂאִין כֹּן בְּמַעֲשֵׁר:

פרק ב - משנה ב

יֵשׁ בְּמַעֲשֵׁר וּבְכוּרִים מֵה שְׂאִין כֹּן בְּתֵרוּמָה, שֶׁהַמַּעֲשֵׁר וְהַבְכוּרִים טְעוּנִים הַבָּאת מְקוֹם, וְטְעוּנִים וְדוּי, וְאַסּוּרִין לְאוּנוּ. רַבִּי שְׁמַעוֹן מְתִיר. וְחֲנִיבִין בְּבַעוֹר. וְרַבִּי שְׁמַעוֹן פּוֹטֵר. וְאַסּוּרִין כָּל שֶׁהֵן מִלְּאֵכֶל בִּירוּשָׁלַיִם. וְגִדְדוּלֵיהֶן אֲסוּרִים {א} מִלְּאֵכֶל בִּירוּשָׁלַיִם אֶף לְזָרִים וְלִבְהֵמָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן מְתִיר. הָרִי אֱלוּ בְּמַעֲשֵׁר וּבְכוּרִים, מֵה שְׂאִין כֹּן בְּתֵרוּמָה:

פרק ב - משנה ג

יֵשׁ בְּתֵרוּמָה וּבְמַעֲשֵׁר מֵה שְׂאִין כֹּן בְּכוּרִים, שֶׁהַתְרוּמָה וְהַמַּעֲשֵׁר אוֹסְרִין אֶת הַגֶּרֶן, וְיֵשׁ לָהֶם שְׁעוֹר, וְנוֹהֲגִים בְּכָל הַפְּרוֹת, בְּפָנֵי הַבַּיִת וְשֵׁלָא בְּפָנֵי הַבַּיִת {ג}, וּבְאַרְיִסוֹן וּבְחִכּוּרוֹת וּבְסִקְרִיקוֹן וּבְגִזְלוֹן. הָרִי אֱלוּ בְתֵרוּמָה וּבְמַעֲשֵׁר, מֵה שְׂאִין כֹּן בְּכוּרִים:

פרק ב - משנה ד

וְיֵשׁ בְּכוּרִים מֵה שְׂאִין כֹּן בְּתֵרוּמָה וּבְמַעֲשֵׁר, שֶׁהַבְכוּרִים נִקְנִין בְּמַחְבֵּר לְקִרְקַע, וְעוֹשֶׂה אָדָם כָּל שֵׁדָהּוּ בְכוּרִים, וְחֲנִיב בְּאַחֲרֵיֹתָם, וְטְעוּנִים קָרְבָן

וְשִׁיר

וּתְנוּפָה

וְלִינָה:

פרק ב - משנה ה

תְּרוּמַת מַעֲשֵׂר שְׁוֵה לַבְּכוֹרִים בְּשֵׁתֵי דָרְכִים, וְלַתְּרוּמָה בְּשֵׁתֵי דָרְכִים. נְטֻלָּת מִן הַטְּהוֹר עַל הַטְּמֵא, וְשָׁלָא מִן הַמֶּקֶף {ו}, כַּבְּכוֹרִים {ז}. וְאוֹסְרֵת אֶת הַגֶּרֶן, וְיֵשׁ לָהּ שְׁעוֹר, כַּתְּרוּמָה:

פרק ב - משנה ו

אֶתְרוּג שְׁוֵה לְאֵילָן בְּשֵׁלְשָׁה דָרְכִים, וְלִירֵק בְּדֶרֶךְ אֶחָד {ט}. שְׁוֵה לְאֵילָן, בְּעֶרְלָה וּבְרַבְעֵי {יא} וּבְשִׁבְעֵי. וְלִירֵק בְּדֶרֶךְ אֶחָד, שֶׁבִשְׁעַת לְקִיטָתוֹ עֲשׂוּרוֹ, דְּבָרֵי רַבּוֹ גְּמֵלִיאַל. רַבִּי אֶלְיעָזָר אָמַר, שְׁוֵה לְאֵילָן בְּכָל דְּבָר:

פרק ב - משנה ז

דָּם מִהַלְכֵי שְׁתַּיִם, שְׁוֵה לְדָם בְּהֵמָה, לְהַכְשִׁיר אֶת הַזָּרְעִים. וְדָם הַשְּׂרָץ, אֵין חִיבִין עָלָיו:

פרק ב - משנה ח

כּוֹי, יֵשׁ בּוֹ דָרְכִים שְׁוֵה לַחֲמָה, וְיֵשׁ בּוֹ דָרְכִים שְׁוֵה לְבְּהֵמָה, וְיֵשׁ בּוֹ דָרְכִים שְׁוֵה לְבְּהֵמָה וְלַחֲמָה, וְיֵשׁ בּוֹ דָרְכִים שְׁאִינוֹ שְׁוֵה לָא לְבְּהֵמָה וְלָא לַחֲמָה:

פרק ב - משנה ט

כִּיצַד שָׁוּה לַחֲתָיָה, דָּמוֹ טָעוֹן כְּסוּי כְּדָם חֲתָיָה, וְאִין שׁוּחֲטִין **[יג]** אוֹתוֹ בְּיוֹם טוֹב, וְאִם שְׁחָטוּ, אִין מְכַסִּין אֶת דָּמוֹ, וְחִלְבוּ מְטַמְּא בְּטַמְּאֵת נְבִלָה כַּחֲתָיָה, וְטַמְּאֵתוּ בְּסַפֵּק, וְאִין פּוֹדִין **[יד]** בּוֹ פֶּטֶר חֲמוֹר:

פרק ב - משנה י

כִּיצַד שָׁוּה לַבְּהֵמָה, חִלְבוּ אֶסוּר כְּחִלְבַּב בְּהֵמָה, וְאִין חֲזִיבִין עָלָיו כְּרֵת, וְאִינוּ נִלְקַח בְּכֶסֶף מְעַשֵּׂר לְאָכַל בִּירוּשָׁלַיִם, וְחֲזִיב בְּזֵרוּעַ וּלְחֵיִים וְקִבָּה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹטֵר, שֶׁהַמוֹצִיא מִחֲבֵרוֹ עָלָיו הִרְאָהּ:

פרק ב - משנה יא

כִּיצַד אִינוּ שָׁוּה לֹא לַחֲתָיָה וְלֹא לַבְּהֵמָה, אֶסוּר מְשׁוּם כְּלָאִים עִם הַחֲתָיָה וְעִם הַבְּהֵמָה, הַכּוֹתֵב חֲתָיו וּבְהֵמָתוֹ לְבָנוּ, לֹא כָּתֵב לוֹ אֶת הַכּוֹי, אִם אָמַר הִרִינִי נְזִיר שְׁזָה חֲתָיָה אוֹ בְּהֵמָה, הִרִי הוּא נְזִיר. וְשָׂאֵר כָּל דְּרָכָיו, שְׁוִים לַחֲתָיָה וְלַבְּהֵמָה, וְטָעוֹן שְׁחִיטָה כְּזָה וְכְזָה, וּמְטַמְּא מְשׁוּם נְבִלָה וּמְשׁוּם אֲבָר מִן הַחֲתָיָה וְכְזָה:

פרק ג

פרק ג - משנה א

כִּיצַד מְפָרְשִׁין הַבְּפוּרִים. יוֹרֵד אָדָם בְּתוֹךְ שְׂדֵהוּ וְרוֹאֶה תְּאֵנָה שְׂבֻבָּהּ, אֲשֶׁכּוֹל שְׂבֻבָּהּ, רְמוֹן שְׂבֻבָּהּ, קוֹשֶׁר בְּגָמִי [ב], וְאוֹמֵר, הֲרִי אֵלוּ בְּפוּרִים. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, אֵף עַל פִּי כֵן חוֹזֵר וְקוֹרֵא אוֹתָם בְּפוּרִים מֵאַחַר שִׁיתְלָשׁוּ מִן הַקֶּרֶקַע:

פרק ג - משנה ב

כִּיצַד מַעְלִין אֶת הַבְּפוּרִים. כָּל הָעֵירוֹת שֶׁבַּמַּעֲמָד מִתְכַּנְּסוֹת לְעִיר שֶׁל מַעֲמָד, וְלִנְיָן בְּרַחוּבָה שֶׁל עִיר, וְלֹא הָיוּ נִכְנָסִין לְבֵתִים. וְלִמְשֻׁכִּים, הָיָה הַמְּמַנֶּה אוֹמֵר (ירמיה לא), קוֹמוּ וְנַעֲלֶה צִיּוֹן אֶל בֵּית ה' אֱלֹהֵינוּ:

פרק ג - משנה ג

הַקְּרוּבִים מְבִיאִים הַתְּאֵנִים וְהָעֲנָבִים, וְהַרְחוּקִים מְבִיאִים גְּרוּגְרוֹת וְצִמּוּקִים. וְהַשּׁוֹר הוֹלִיךְ לִפְנֵיהֶם, וְקִרְנָיו מְצַפּוֹת זָהָב, וְעֵטְרַת שֶׁל זֵית בְּרֹאשׁוֹ. הַחֲלִיל מְכָה לִפְנֵיהֶם, עַד שֶׁמִּגִּיעִים קְרוֹב לִירוּשָׁלַיִם. הַגִּיעוּ קְרוֹב לִירוּשָׁלַיִם, שָׁלְחוּ לִפְנֵיהֶם [ד], וְעֵטְרוּ אֶת בְּכוֹרֵיהֶם. הַפְּחוֹת, הַסְּגָנִים וְהַגְּזָרִים יוֹצְאִים לְקִרְאָתָם. לְפִי כְבוֹד הַנִּכְנָסִים הָיוּ יוֹצְאִים. וְכָל בְּעָלֵי אֲמָנוֹת שֶׁבִירוּשָׁלַיִם עוֹמְדִים לִפְנֵיהֶם וְשׂוֹאֲלִין בְּשָׁלוֹמָם, אַחֲיֵינוּ אֲנָשֵׁי הַמָּקוֹם פְּלוֹנִי, בְּאֵתָם לְשָׁלוֹם:

פרק ג - משנה ד

הַחֲלִיל מְכָה לִפְנֵיהֶם עַד שֶׁמִּגִּיעִין לְהַר הַבַּיִת. הַגִּיעוּ לְהַר הַבַּיִת, אֲפֹלוּ אֲגָרִיפִס [ז] הַמְּלִיךְ נוֹטֵל הַסֵּל עַל כַּתְּפוֹ וְנִכְנָס, עַד שֶׁמִּגִּיעַ לְעֶזְרָה. הַגִּיעַ לְעֶזְרָה וְדִבְרוּ הַלְוִיִּם בְּשִׁיר, אֲרוֹמְמֶהּ ה' כִּי דָלִיתָנִי וְלֹא שִׁמַּחַת אִיבִי לִי

פרק ג - משנה ה

הגוזלות שעל גבי הסלים, היו עולות. ומה שבגדס, נותנים לפהנים:

פרק ג - משנה ו

עודהו הסל על כתפו, קורא מהגדתיו היום לה' אלהיך (דברים כו), עד שגומר כל הפרשה. רבי יהודה אומר (ח) עד ארמי אבד אבי. הגיע לארמי אבד אבי, מוריד הסל מעל כתפו ואוחזו בשפתותיו, וכהן מניח ידו תחתיו ומניפו, וקורא מארמי אבד אבי עד שהוא גומר כל הפרשה, ומניחו בצד המזבח, והשתחוה ויצא:

פרק ג - משנה ז

בראשונה, כל מי שיודע לקרות, קורא. וכל מי שאינו יודע (יא) לקרות, מקרין אותו. נמנעו מלהביא, התקינו שיהו מקרין את מי שיודע ואת מי שאינו יודע:

פרק ג - משנה ח

העשירים מביאים בכוריהם בקלותות של כסף ושל זהב, והעניים מביאין אותם בסלי נצרים של ערבה קלופה (יב), והסלים והבכורים נתנו

לכהנים :

פרק ג - משנה ט

רבי שמעון בן ננס אומר, מעטרין את הבכורים חוץ משבעת המינים. רבי עקיבא אומר, אין מעטרין את הבכורים אלא משבעת המינים:

פרק ג - משנה י

רבי שמעון אומר, שלש מדות בבכורים, הבכורים, ותוספת הבכורים, ועטור הבכורים. ותוספת הבכורים, מין במינו. ועטור הבכורים, מין בשאינו מינו. ותוספת הבכורים נאכלת בטרה, ופטורה מן הדמאי. ועטור הבכורים חיב בדמאי [יד]:

פרק ג - משנה יא

אימתי אמרו תוספת הבכורים כבכורים, בזמן שהיא באה מן הארץ. ואם אינה באה מן הארץ, אינה כבכורים:

פרק ג - משנה יב

למה אמרו הבכורים כנכסי כהן, שהוא קונה מהם עבדים וקרקעות ובהמה טמאה, ובעל חוב נוטלן בחובו, והאשה בכתבתה [טז], כספר תורה. ורבי יהודה אומר, אין נותנים אותם אלא לחבר בטובה. וחכמים אומרים, נותנין אותם לאנשי משמר, והם מחלקין ביניהם, כקדשי

פרק ד

פרק ד - משנה א

אֲנֵדְרוּגִינוֹס יֵשׁ בּוֹ דְרָכִים שְׁוֶה לְאֲנָשִׁים, וְיֵשׁ בּוֹ דְרָכִים שְׁוֶה לְנָשִׁים, וְיֵשׁ בּוֹ דְרָכִים שְׁוֶה לְאֲנָשִׁים וְנָשִׁים, וְיֵשׁ בּוֹ דְרָכִים אֵינּוּ שְׁוֶה לְאֲנָשִׁים וְנָשִׁים:

פרק ד - משנה ב

כִּיצַד שְׁוֶה לְאֲנָשִׁים. מְטֵמָא בְלָבָן, כְּאֲנָשִׁים. וְנוֹשָׂא, אֲבָל לֹא נִשְׂא, כְּאֲנָשִׁים. וְאִמּוֹ יוֹשֶׁבֶת עָלָיו בְּדָם טָהוֹר, כְּאֲנָשִׁים. וְאִינוּ מְתַיַחַד עִם הַנָּשִׁים, כְּאֲנָשִׁים. וְאִינוּ נִזְוֵן עִם הַבְּנוֹת, כְּאֲנָשִׁים. וּמְתַעֲטֵף, כְּאֲנָשִׁים. וְעוֹבֵר עַל בֵּל תִּקְיֹף וְעַל בֵּל תִּשְׁחִית וְעַל בֵּל תִּטְמָא לְמֵתִים, כְּאֲנָשִׁים. וְחֹיֵב בְּכָל הַמְצוֹת הָאֲמֹרוֹת בְּתוֹרָה, כְּאֲנָשִׁים:

פרק ד - משנה ג

כִּיצַד שְׁוֶה לְנָשִׁים. מְטֵמָא בְּאֲדָם, כְּנָשִׁים. וְאִינוּ מְתַיַחַד עִם הָאֲנָשִׁים, כְּנָשִׁים. וְאִינוּ זוֹקֵק לְיָבוּם, כְּנָשִׁים. וְאִינוּ חוֹלֵק עִם הַבְּנִים, כְּנָשִׁים. וְאִין אוֹכֵל בְּקִדְשֵׁי הַמִּקְדָּשׁ, כְּנָשִׁים. וְאִמּוֹ יוֹשֶׁבֶת עָלָיו בְּדָם טָמֵא, כְּנָשִׁים. וּפְסוּל מִן הַעֲדוּת, כְּנָשִׁים. וְאִם נִבְעַל בְּעֵבֶרָה נִפְסַל מִן הַתְּרוּמָה, כְּנָשִׁים:

פרק ד - משנה ד

כיצד שׁוה לְאֲנָשִׁים וְנָשִׁים, חִבֵּים עַל מִכְתּוֹ וְקָלְתּוֹ, כְּאֲנָשִׁים וְנָשִׁים. וְהַהוֹרְגוֹ שׁוֹגֵג גּוֹלָה, וּמִזִּיד נִהְרָג, כְּאֲנָשִׁים וְנָשִׁים. וְאִמּוֹ מְבִיאָה עָלָיו קָרָבָן, כְּאֲנָשִׁים וְנָשִׁים. וְאוֹכֵל בְּקֶדְשֵׁי הַגְּבוּל, כְּאֲנָשִׁים וְכַנְשִׁים. וְנוֹחַל לְכָל הַנְּחָלוֹת, כְּאֲנָשִׁים וְכַנְשִׁים:

פרק ד - משנה ה

כיצד אינו שׁוה לְאֲנָשִׁים וְנָשִׁים. אין שׁוֹרְפִין תְּרוּמָה עַל טְמֵאת זִבְתּוֹ, וְאִין חִבֵּין עָלָיו עַל בִּיאַת מִקְדָּשׁ, לֹא כְּאֲנָשִׁים וְנָשִׁים. וְאִינוּ נֶעְרָד, לֹא כְּאֲנָשִׁים וְלֹא כַנְשִׁים. וְאִין נִמְכָּר בְּעֶבֶד עֵבֶרִי, לֹא כְּאֲנָשִׁים וְלֹא כַנְשִׁים. וְאִם אָמַר, הֲרִינִי נָזִיר שְׂזֵה לֹא אִישׁ וְלֹא אִשָּׁה, נָזִיר. רַבִּי יוֹסִי אֹמֵר, אֲנִדְרוֹגִינוֹס בְּרָיָה בְּפָנָי עֲצָמָה הוּא, וְלֹא יִכְלוּ חֲכָמִים לְהַכְרִיעַ עָלָיו אִם הוּא אִישׁ אוֹ אִשָּׁה. אֲבָל טְמֵטוֹם אִינוּ כֵן, פְּעָמִים שֶׁהוּא אִישׁ, פְּעָמִים שֶׁהוּא אִשָּׁה: